

ЗАТВЕРДЖУЮ

Голова Державної митної
служби України

Павло РЯБІКІН

01 2021 року

Звіт про виконання Плану роботи Державної митної служби України на 2020 рік

Організація роботи Держмитслужби щодо виконання завдань, передбачених Указом Президента України від 08 листопада 2019 року № 837/2019 «Про невідкладні заходи з проведення реформ та зміцнення держави»

Державною митною службою України забезпечено виконання заходів щодо функціонування в Україні авторизованих економічних операторів (АЕО). Листом Держмитслужби від 17.01.2020 № 1/18-02/4/795 проект постанови Кабінету Міністрів України «Деякі питання функціонування авторизованих економічних операторів» направлено до Міністерства фінансів України.

Імплементация положень Конвенції про процедуру спільного транзиту та Конвенції про спрощення формальностей у торгівлі товарами для функціонування режиму спільного транзиту передбачає проведення комплексу заходів, у тому числі розробку та прийняття нормативно-правових актів, тестування системи NCTS, запуск системи NCTS на національному рівні та проведення європейською стороною експертної оцінки процесу імплементації та запрошення України на приєднання до Конвенції.

Держмитслужбою вживаються заходи із забезпечення реалізації Закону України «Про режим спільного транзиту та запровадження національної електронної транзитної системи» та виконання Дорожньої карти приєднання України до спільної транзитної процедури ЄС/ЄАВТ.

Проекти та пропозиції до нормативно-правових актів, передбачених зазначеним вище Законом, розроблені Держмитслужбою та направлені для погодження до Мінфіну.

Для ознайомлення з роботою NCTS представниками Держмитслужби у лютому 2020 року було здійснено візит у м. Вільнюс (Литовська Республіка). У період з 04.05.2020 по 15.05.2020 фахівці Держмитслужби взяли участь у онлайн-навчанні з питань особливостей експлуатації модулів NCTS.

Розробка та впровадження програмного забезпечення здійснюється за підтримки міжнародних експертів у рамках Програми Європейського Союзу з управління державними фінансами в Україні EU4PFM (Public Finance Management Support Programme for Ukraine EU4PFM) (далі – Програма EU4PFM).

У грудні 2019 року Держмитслужба отримала від Митної служби Литовської Республіки програмне забезпечення для впровадження в Україні системи NCTS. За результатами міжнародного тендеру, що проводився 13 лютого 2020 року у рамках Програми EU4PFM, укладено договір про надання послуг у сфері ІТ з компанією «INTRASOFT International S.A.».

Процедура розгортання програмного забезпечення та його тестового запуску передбачала прибуття до України фахівців компанії «INTRASOFT International S.A.» з метою вивчення технічної інфраструктури Держмитслужби та здійснення заходів адаптації системи NCTS. Разом з цим у зв'язку з поширенням пандемії коронавірусу COVID-19 фахівцями компанії було скасовано візит до України.

Здійснено установку програмного забезпечення на продуктивних серверах Держмитслужби, а також взято його на баланс Держмитслужби. 16 листопада 2020 року на виконання наказу Міністерства фінансів України від 12.11.2020 № 701 «Про проведення пілотного проєкту з тестування роботи національної електронної транзитної системи» та наказу Державної митної служби України від 13.11.2020 № 520 «Про запровадження пілотного проєкту з тестування роботи національної електронної транзитної системи» розпочато пілотний проєкт з тестування роботи національної електронної транзитної системи.

19 листопада 2020 року представники Держмитслужби взяли участь у зустрічі експертів ЄС та України (у форматі відеоконференції), на якій розглядалися питання приєднання до Конвенції про процедуру спільного транзиту (далі – Конвенція) і Конвенції про спрощення формальностей у торгівлі товарами, а також порядок імплементації фази 5 NCTS в Україні.

Українська сторона представила свою позицію та презентувала прогрес у впровадженні фази 4 NCTS з функціональної, правової та технічної складових. За результатами продуктивної дискусії експерти ЄС прийняли рішення про можливість приєднання України до Конвенції після впровадження фази 4 NCTS. Однак однією з передумов для того, щоб Європейська Комісія надіслала запрошення Україні до Конвенції, буде готовність до переходу на фазу 5 NCTS.

На сьогодні Держмитслужба продовжує активну взаємодію з експертами ЄС для узгодження подальшого плану приєднання до Конвенції та реалізації відповідних заходів. Очікується, що Україна зможе повноцінно запустити NCTS 4 в національному режимі вже у квітні 2021 року і розпочати заходи щодо приєднання до Конвенції у кінці 2021 року.

Запровадження системи спільного транзиту між Україною та Договірними сторонами Конвенції можливе після проведення європейською стороною експертної оцінки процесу імплементації та запрошення України на приєднання до Конвенції.

Для створення єдиного та узгодженого нормативно-правового акта, який буде систематизувати порядок надання та оприлюднення знеособленої інформації, у тому числі інформації, що стосується митної вартості, Держмитслужбою було ініційовано внесення змін до постанови Кабінету Міністрів України від 21 жовтня 2015 року № 835 «Про затвердження Положення про набори даних, які підлягають оприлюдненню у формі відкритих даних», а саме доповнення Переліку наборів даних, які підлягають оприлюдненню у формі відкритих даних, такими даними: «Знеособлена інформація щодо конкретних експортно-імпортних операцій, внесених декларантами до митної декларації, що стосується митної вартості товарів», та визначення розпорядником зазначеної інформації Державної митної служби України.

Кабінетом Міністрів України внесено зміни у додаток до Положення про набори даних, які підлягають оприлюдненню у формі відкритих даних, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 21 жовтня 2015 року № 835, шляхом прийняття постанови Кабінету Міністрів України від 09 жовтня 2020 року № 936.

Крім того, Департаментом інформаційних технологій та митної статистики з метою оприлюднення знеособленої інформації щодо конкретних експортно-імпортних операцій розроблено проект постанови Кабінету Міністрів України «Деякі питання реалізації положень статті 11 Митного кодексу України».

Держмитслужба надала інформацію щодо підготовки Бюджетної декларації до Міністерства фінансів України листами від 05.02.2020 № 08-1/22-02/5.1/1888 та від 25.05.2020 № 08-1/22-02/5.1/5175.

Щодо законопроекту реєстр. № 2318

Верховною Радою України 14.01.2020 було прийнято альтернативний законопроект реєстр. № 2318-1 в цілому як Закон України від 14 січня 2020 року № 440-ІХ «Про внесення змін до Митного кодексу України та деяких інших законів України у зв'язку з проведенням адміністративної реформи».

Щодо законопроекту реєстр. № 2419

Проект Закону про внесення змін до Податкового кодексу України щодо удосконалення структури управління у сфері державної податкової та митної політики 01.09.2020 знято з розгляду Верховною Радою України.

Щодо функціонування Держмитслужби у форматі єдиної юридичної особи

Пунктом 2 Плану заходів з реформування та розвитку системи органів, що реалізують митну політику, затвердженого розпорядженням Кабінету Міністрів України від 13 травня 2020 року № 569-р (далі – План заходів),

визначено завдання щодо підготовки та переходу Держмитслужби до функціонування за моделлю єдиної юридичної особи.

З метою виконання пункту 2 Плану заходів Держмитслужбою розроблено та направлено до Міністерства фінансів України проекти:

1) постанови Кабінету Міністрів України «Про внесення змін до Положення про Державну митну службу України» у частині приведення повноважень Держмитслужби у відповідність до чинної редакції Митного кодексу України (далі – Кодекс), а також доповнення іншими повноваженнями, які необхідні для виконання покладених на неї завдань та функцій, зокрема, взяття участі у судових справах та судових процесах (у порядку самопредставництва Держмитслужби), делегування керівникам територіальних органів Держмитслужби окремих повноважень, визначених Кодексом, законодавством про державну службу, іншими законами (лист Держмитслужби від 12.06.2020 № 08-1/10-01/5.1/6201 «Про погодження проекту акта»);

2) постанови Кабінету Міністрів України «Про внесення змін до Положення про Державну митну службу України» у частині прийняття Головою Держмитслужби рішень (за погодженням з Міністром фінансів України) щодо утворення, ліквідації та реорганізації територіальних органів Держмитслужби як відокремлених підрозділів Держмитслужби (лист Держмитслужби від 07.08.2020 № 08-1/10-03/5.1/9295 «Про погодження проекту акта»);

3) постанови Кабінету Міністрів України «Про припинення деяких територіальних органів Державної митної служби» щодо припинення як юридичних осіб публічного права шляхом перетворення (приєднання) територіальних органів Держмитслужби (лист Держмитслужби від 08.09.2020 № 29-1/10-03/5.1/11279 «Про погодження проекту акта» направлено до Мінфіну).

Кабінетом Міністрів України прийнято постанову від 30 вересня 2020 року № 895 «Деякі питання територіальних органів Державної митної служби» (далі – Постанова № 895);

4) постанови Кабінету Міністрів України «Про внесення змін до Положення про Державну митну службу України» щодо приведення повноважень Держмитслужби у відповідність до чинної редакції Кодексу; доповнення іншими повноваженнями, які необхідні для виконання покладених на Держмитслужбу завдань та функцій, зокрема, делегування керівникам самостійних структурних підрозділів Держмитслужби та керівникам територіальних органів Держмитслужби окремих повноважень, визначених Кодексом, законодавством про державну службу, іншими законами (лист Держмитслужби від 15.09.2020 № 08-1/10-03/5.1/11654 «Про погодження проекту акта» направлено до Мінфіну).

Кабінетом Міністрів України прийнято постанову від 30 вересня 2020 року № 924 «Про внесення змін до Положення про Державну митну службу України»;

5) розпорядження Кабінету Міністрів України «Питання Державної митної служби» щодо встановлення початку роботи (дати, часу) Держмитслужби та відокремлених підрозділів Держмитслужби (без статусу юридичної особи) як однієї єдиної юридичної особи публічного права.

Крім того, з метою реалізації виконання пункту 3 Постанови № 895 Держмитслужбою:

1. Видано наказ Держмитслужби від 16.10.2020 № 456 «Про заходи з реформування територіальних органів Держмитслужби», яким затверджено План заходів щодо реорганізації територіальних органів Держмитслужби шляхом їх приєднання до Державної митної служби України, який направлено до територіальних органів Держмитслужби.

2. Видано наказ Держмитслужби від 19.10.2020 № 460 «Про утворення територіальних органів Державної митної служби України як відокремлених підрозділів», який 16.10.2020 був погоджений Міністром фінансів України.

3. Видано наказ Держмитслужби від 27.10.2020 № 480 «Про реорганізацію територіальних органів Держмитслужби» (зі змінами), яким:

розпочато процес реорганізації територіальних органів Держмитслужби шляхом їх приєднання до Державної митної служби України;

утворено комісії з реорганізації територіальних органів Держмитслужби та призначено голів таких комісій;

зобов'язано голів комісій з реорганізації територіальних органів Держмитслужби затвердити персональний склад комісії з реорганізації та план заходів, пов'язаний з реорганізацією; забезпечити подання державним реєстраторам пакетів документів для внесення до ЄДРПОУ рішення про припинення юридичної особи; забезпечити неухильне дотримання термінів, визначених Планом заходів, згаданим вище.

4. Направлено на адресу митних органів для врахування у роботі примірний План заходів з реорганізації митниць Держмитслужби шляхом їх приєднання до Державної митної служби України (лист Держмитслужби від 29.10.2020 № 10/10-01/7/177 «Про направлення примірного Плану заходів з реорганізації митниць Держмитслужби»).

5. Розроблено, затверджено та направлено Міністру фінансів України для погодження в установленому порядку положення про Вінницьку, Волинську, Дніпровську, Донецьку, Енергетичну, Житомирську, Закарпатську, Запорізьку, Івано-Франківську, Київську, Координаційно-моніторингову, Кропивницьку, Луганську, Львівську, Миколаївську, Одеську, Полтавську, Рівненську, Сумську, Тернопільську, Харківську, Хмельницьку, Черкаську, Чернівецьку, Чернігівську митниці, Митницю в Херсонській області, Автономній Республіці Крим і м. Севастополі (далі – новоутворені Митниці), які затверджені наказом Держмитслужби від 29.10.2020 № 489 «Про затвердження положень про територіальні органи Держмитслужби» (лист Держмитслужби від 29.10.2020 № 08-1/10-01/5.1/14301 «Про погодження положень про митниці Держмитслужби»).

16.11.2020 наказ Держмитслужби від 29.10.2020 № 489 «Про затвердження положень про територіальні органи Держмитслужби» погоджено Міністром фінансів України.

Також Мінфін листом від 17.11.2020 № 29360/5.1 «Щодо погодження наказу» повідомив Держмитслужбу про погодження наказу Держмитслужби від 29.10.2020 № 489.

6. Постійно надаються усні та письмові роз'яснення з правових питань, пов'язаних з реорганізацією територіальних органів Держмитслужби (листи Департаменту правового забезпечення Держмитслужби від 06.11.2020 № 10/10-01/7/194 «Про надання роз'яснення» щодо розмежування повноважень між керівником територіального органу Держмитслужби (особою, яка виконує його повноваження) та Головою комісії з реорганізації територіального органу Держмитслужби; від 09.11.2020 № 10/10-01/7/195 «Про надання роз'яснення» щодо оформлення картки із зразками підписів і відбитка печатки).

7. Здійснені заходи щодо призначення керівників (покладання виконання обов'язків на інших посадових осіб митних органів) новоутворених Митниць.

8. Підготовлено та 03.12.2020 подано державному реєстратору відповідні документи, які необхідні для державної реєстрації новоутворених Митниць.

Станом на 04.12.2020 в Єдиному державному реєстрі юридичних осіб, фізичних осіб – підприємців та громадських формувань новоутворені Митниці зазначені як відокремлені підрозділи Держмитслужби.

Крім того, Держмитслужбою на виконання пункту 4 протоколу апаратної наради Міністерства фінансів України від 01.12.2020 № 24 до Мінфіну направлено Деталізований план заходів з реорганізації митниць Держмитслужби шляхом їх приєднання до Державної митної служби України (перехід до функціонування Державної митної служби України за моделлю єдиної юридичної особи) (лист Держмитслужби від 04.12.2020 № 08-1/10-01/5.1/16357).

Організація роботи Держмитслужби та її територіальних органів у напрямі митно-тарифного та нетарифного регулювання

Щодо митно-тарифного регулювання

З метою запровадження нової моделі оподаткування товарів та уніфікації ставок мита з урахуванням зобов'язань, взятих Україною при вступі до Світової організації торгівлі, підготовлено проєкт Закону України «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо удосконалення заходів митно-тарифного регулювання та про внесення змін до Митного тарифу України, затвердженого Законом України «Про Митний тариф України», та направлено Мінекономіки та Міністерству фінансів України листом Держмитслужби від 23.03.2020 №.08-1/16-01-02/5.2/3008.

Проєкт Закону України після доопрацювання з представниками Мінфіну та Укрлегпрому направлено до Міністерства фінансів України листом від 10.08.2020 № 08-1/16-01/5.1/9370.

Законопроект «Про внесення змін до розділу XI Митного тарифу України щодо уніфікації ставок ввізного мита на товари легкої промисловості» зареєстровано у Верховній Раді України за № 4410 від 20.11.2020.

Держмитслужбою розроблено та погоджено з Мінфіном проект розпорядження Кабінету Міністрів України «Про підписання Угоди між Кабінетом Міністрів України та Урядом Республіки Білорусь про затвердження Положення про створення і застосування електронної системи сертифікації походження товарів».

Проект Угоди між Кабінетом Міністрів України і Урядом Республіки Білорусь про затвердження Положення про створення і застосування електронної системи сертифікації походження товарів розроблено та погоджено з Міністерством фінансів України, Міністерством розвитку економіки, торгівлі та сільського господарства України, Міністерством закордонних справ України та Міністерством юстиції України (лист Мін'юсту від 22.01.2020 № 673/29638-26-19/12.2.2). Надіслано лист Держмитслужби від 05.02.2020 № 08-3/16-01/11/1874 до Державного митного комітету Республіки Білорусь з проханням повідомити про стан проведення внутрішньодержавних процедур та готовність до підписання Угоди. Направлено листи Держмитслужби від 17.04.2020 № 08-3/16-01/11/3861, від 13.05.2020 № 08-16/16-01/11/4437 Державному митному комітету Республіки Білорусь щодо позиції Держмитслужби стосовно проекту Угоди.

Проект Угоди узгоджено з Державним митним комітетом Республіки Білорусь (лист від 08.10.2020 № 05-3-7/6308).

Підготовлено проект розпорядження Кабінету Міністрів України «Про підписання Угоди між Кабінетом Міністрів України та Урядом Республіки Білорусь про затвердження Положення про створення і застосування електронної системи сертифікації походження товарів» та направлено на погодження до Мінфіну листом від 27.11.2020 № 08-1/15-03/5.1/15957.

Затверджено Порядок направлення до Держмитслужби запитів митниць щодо проведення перевірки документів про походження товару (накази Держмитслужби від 13.07.2020 № 253, від 03.09.2020 № 393).

Забезпечено участь у робочій зустрічі з фахівцями ГУУАМ з метою напрацювання концепції формату електронного сертифіката походження.

Підготовлено проект наказу Міністерства фінансів України «Про внесення змін до порядку заповнення та видачі митницею сертифіката перевезення (походження) EUR.1» та погоджено з Державною регуляторною службою України та Міністерством цифрової трансформації України.

Впроваджено Інтегрований митний тариф, який розміщено на Єдиному державному інформаційному веб-порталі «Єдине вікно для міжнародної торгівлі».

Підготовлено проект Закону України «Про внесення змін до Митного кодексу України щодо приведення порядку визначення країни походження товару у відповідність до Митного кодексу Європейського Союзу», який погоджено з Мінфіном (лист від 26.11.2020 № 34010-11-61/36277),

Мінекономіки (лист від 15.12.2020 № 4433-03/74092-03) без зауважень та Мін'юстом із зауваженнями.

Проект постанови Кабінету Міністрів України «Про внесення змін до Порядку верифікації (перевірки достовірності) сертифікатів і декларацій про походження товару з України» погоджено без зауважень та листом Держмитслужби від 10.12.2020 № 08-1/15-03/5.1/16673 направлено до Мінфіну.

Оновлені тарифні графіки скасування ввізних мит України відповідно угод про вільну торгівлю з країнами ЄС, ЄАВТ, Канадою, Державою Ізраїль, побудовані на версії УКТ ЗЕД (ГС 2017), погоджено з Мінекономіки (листи від 24.01.2020 № 4222-05/56027-03, № 4321-06/55168-03, від 21.04.2020 № 4222-05/25770-03).

Надіслано лист Держмитслужби від 29.12.2020 № 08-1/15-03/7/17835 митницям про застосування тарифних ставок відповідно до Угоди про вільну торгівлю між Кабінетом Міністрів України та Урядом Держави Ізраїль.

Розраховано тарифний графік скасування ввізних мит України відповідно Угоди про вільну торгівлю між Кабінетом Міністрів України та Урядом Держави Ізраїль, побудований на версії УКТ ЗЕД (ГС 2017), та погоджено з Мінекономіки (лист від 21.04.2020 № 4222-05/25770-03).

Надіслано лист Держмитслужби від 29.12.2020 № 08-1/15-03/7/17835 митницям про застосування тарифних ставок відповідно до Угоди про вільну торгівлю між Кабінетом Міністрів України та Урядом Держави Ізраїль.

Щодо нетарифного регулювання

Упродовж 2020 року були здійснено такі заходи:

забезпечено виконання Закону України від 14 серпня 2014 року № 1644-VII «Про санкції». Так, на постійній основі надавалися пропозиції щодо наповнення відповідних профілів ризиків;

опрацьовано та надано зауваження до проєктів законів України «Про державний контроль за міжнародними передачами товарів військового призначення та подвійного використання» (лист Держмитслужби від 30.06.2020 № 02-1/16-03-03/5.2/7124) та «Про внесення змін до Закону України «Про санкції» (лист Держмитслужби від 10.07.2020 № 08-1/16-03-03/5.2/7712);

опрацьовано та погоджено 15 проєктів постанов/розпоряджень Кабінету Міністрів України;

за зверненнями суб'єктів зовнішньоекономічної діяльності було видано 13 сертифікатів підтвердження доставки вантажів. Зазначені сертифікати є державною гарантією того, що товари, які зазначені в них, було імпортовано в Україну і прийнято під режим експортного контролю України;

забезпечено систематичне вдосконалення впровадженого до АСМО «Інспектор» програмного модуля «Квота по дозвільних документах» Єдиного вікна. Зазначений модуль дає змогу здійснювати контроль інформації щодо кількості переміщених товарів військового призначення та подвійного використання за дозвільними документами Держекспортконтролю;

надано методичну допомогу Генеральному Штабу ЗСУ під час проведення щорічних багатонаціональних військових навчань. Як приклад: «Репід Трайдент – 2020», «Сі Бриз – 2020»;

підготовлено матеріали до засідань та виконання протоколів засідань Міжвідомчої комісії з політики військово-технічного співробітництва та експортного контролю при РНБО України;

спільно з Державною прикордонною службою України було продовжено поетапну реалізацію Плану-графіка заходів на 2020 рік у рамках проекту Координатора проектів ОБСЄ в Україні «Щодо посилення контролю за транскордонним переміщенням контрольованих та токсичних хімічних речовин у пунктах пропуску;

проводилася міжвідомча взаємодія з СБУ, СЗРУ, МЗС, АДПСУ, Державіаслужбою, Мінекономіки, Держекспортконтролем, Міноборони.

Листом Держмитслужби від 14.12.2020 № 08-1/16-03/5.1/16996 направлено до Міністерства фінансів України проект наказу Міністерства фінансів України «Про затвердження Порядку використання в митних органах дозвільних документів Державної служби експортного контролю України» для погодження з Державною регуляторною службою України та подальшого його затвердження.

Держмитслужбою було розроблено проекти наказів Міністерства фінансів України:

«Про затвердження Порядку застосування заходів щодо сприяння захисту прав інтелектуальної власності та взаємодії митних органів з правовласниками, декларантами та іншими заінтересованими особами та Змін до деяких нормативно-правових актів Міністерства фінансів України» (наказ Міністерства фінансів України від 09.06.2020 № 281);

«Про внесення змін до Порядку реєстрації у митному реєстрі об'єктів права інтелектуальної власності, які охороняються відповідно до закону» (наказ Міністерства фінансів України від 09.06.2020 № 282).

Згідно з частиною четвертою статті 398 Кодексу та пункту 2 наказу Міністерства фінансів України від 09.06.2020 № 282 у листопаді 2020 року був введений в тестову експлуатацію новий програмно-інформаційний комплекс «Митний реєстр об'єктів права інтелектуальної власності» ЄАІС Держмитслужби.

Держмитслужбою у 2020 році проводились (в онлайн-форматі) короткотермінові семінари з питань захисту прав інтелектуальної власності.

Щодо класифікації товарів

Забезпечено супроводження проекту Закону України «Про Митний тариф України» (реєстр. № 2482 від 21.11.2019) у Верховній Раді України.

Цей проект Закону України відповідно до інформації, розміщеної на офіційному веб-порталі Верховної Ради України, відкрито 04.03.2020 (2 сесія ІХ скликання).

Після повторного подання проекту Закону України «Про Митний тариф України» (реєстр. № 3228 від 17.03.2020) забезпечено його супроводження у

Верховній Раді України. Верховною Радою України прийнято Закон України від 04 червня 2020 року № 674-IX «Про митний тариф» (2 сесія IX скликання), який складений на основі Гармонізованої системи опису та кодування товарів версії 2017 року.

З метою забезпечення імплементації Закону України «Про Митний тариф України» завершено розробку та подано на підпис в установленому порядку наказ Держмитслужби про затвердження Пояснень до УКТ ЗЕД, які складені на основі Пояснень до Гармонізованої системи опису та кодування товарів версії 2017 року і Пояснень до Комбінованої номенклатури Європейського Союзу версії 2017 року.

Пояснення до Української класифікації зовнішньоекономічної діяльності затверджені наказом Державної митної служби України від 14.07.2020 № 256.

З метою забезпечення імплементації Закону України від 04 червня 2020 року № 674-IX «Про митний тариф» завершено розробку та подано на підпис в установленому порядку наказ Держмитслужби про затвердження Перехідних таблиць від УКТ ЗЕД версії 2012 року до УКТ ЗЕД версії 2017 року.

Перехідні таблиці від УКТ ЗЕД версії 2012 року до УКТ ЗЕД версії 2017 року затверджені наказом Державної митної служби України від 01.07.2020 № 234.

Представниками Держмитслужби взято участь в онлайн-засіданні 66-ої сесії Комітету з Гармонізованої системи Всесвітньої митної організації (28 вересня – 16 жовтня 2020 року).

Забезпечено опрацювання законодавчих актів у частині правильності застосування назв товарів та їх кодів згідно з вимогами УКТ ЗЕД, зокрема внесення змін до Прикінцевих положень Податкового та Митного кодексів України в частині відповідності кодів УКТ ЗЕД версії 2017 року.

Комітетом з питань фінансів, податкової та митної політики Верховної Ради України розглядається проєкт Закону про внесення змін до Митного кодексу України, крім інших змін і в частині класифікації товарів.

Розробка вказаного проєкту наказу прямо пов'язана з редакцією статті 23 та глави 11 «Ведення Української класифікації товарів зовнішньоекономічної діяльності, її структура та класифікація товарів» Кодексу.

З огляду на викладене та з метою забезпечення ефективної регуляторної діяльності Міністерства фінансів України Держмитслужбою направлено лист від 10.12.2020 № 08-1/15-04/5.1/16862 щодо розгляду питання про включення аналогічного пункту до Плану діяльності Міністерства фінансів України на 2021 рік.

Створено онлайн-сервіс для перегляду реєстру попередніх класифікаційних рішень, що дає змогу здійснювати запит інформації за ключовими словами у найменуванні товару та надання знеособленої інформації про класифікацію таких товарів. Пошуковий комплекс «Знайти код та опис товару за ключовими словами» розроблений та розміщений за посиланням <https://cabinet.customs.gov.ua/cld> на Єдиному державному інформаційному веб-порталі «Єдине вікно для міжнародної торгівлі».

Здійснено перегляд винесених митницями Держмитслужби попередніх рішень про класифікацію товару та рішень про визначення коду товару.

З метою встановлення класифікаційних рішень, які суперечать законодавству України внаслідок змін у ньому, проаналізовано 75848 рішень про визначення кодів товарів, які знаходяться в єдиній автоматизованій інформаційній системі митних органів України, прийняті за період з 2007 по 2020 рік. У зв'язку з цим за результатами проведеної в квітні 2020 року наради керівного складу апарату Держмитслужби та територіальних органів Держмитслужби від 23.03.2020 № 9/1-п, листа Держмитслужби від 20.03.2020 № 08-3-16-02/7-2996 митницями проведено перевірки прийнятих класифікаційних рішень. За результатами таких перевірок митницями виявлено та відкликано 20842 рішення, які суперечать законодавству України внаслідок змін у ньому.

Проведено аналіз бази даних класифікаційних рішень з метою виявлення рішень з різними кодами УКТ ЗЕД на однакові товари. За результатами проведеного аналізу встановлені випадки прийняття класифікаційних рішень з різними кодами згідно з УКТ ЗЕД на однакові товари (з однаковими характеристиками, визначальними для класифікації). Митницям надано доручення переглянути такі рішення листами Держмитслужби від 24.04.2020 № 08-03/16-02/7/4002, від 06.05.2020 № 16-4/16-02/7/1165, від 12.06.2020 № 16-4/16-02-02/7/1323, від 03.09.2020 № 29-1/16-02/7/11026 щодо проведення аналізу рішень, прийнятих на такі товари, як «високовольтні вводи», «туалетний папір», «трубки (стрічки) для крапельного та ландшафтного зрошення», «полімери з вмістом пластифікаторів». Митницями за результатами перегляду відкликано 82 класифікаційні рішення.

Крім цього, видано наказ Держмитслужби від 31.01.2020 № 31 «Про затвердження форм звітів та Методики щоквартального (щомісячного) моніторингу результативності та ефективності контролю визначення країни походження, правомірності використання пільг та преференцій зі сплати митних платежів».

Моніторинг результативності, ефективності роботи митниць за напрямом контролю класифікації товарів здійснюється щомісячно відповідно до вимог наказу Державної митної служби України від 11.09.2020 № 382 «Про затвердження Показників комплексної оцінки митниць Держмитслужби».

Стандартний алгоритм дій працівників митниці під час здійснення контролю правильності визначення, країни походження товарів, правомірності використання пільг та преференцій із сплати мита під час та після їх випуску у вільний обіг розроблено з урахуванням Пояснень Комісії ЄС (2007/C83/01 від 17.04.2007) та надіслано до митних органів листом Держмитслужби від 07.02.2020 № 08-3/16 01/7/1947.

Алгоритм дій працівників митниці під час здійснення контролю правильності класифікації товарів під час та після їх випуску в заявлений режим та графічні зображення алгоритму розроблено та направлено до митних органів листом Держмитслужби від 19.03.2020 №08-3/16-02/7/2953.

Організація роботи Держмитслужби та її територіальних органів у напрямі організації митного контролю

На виконання пункту 3 протоколу засідання міжвідомчої робочої групи з питань координації інтегрованого управління кордонами від 25.02.2020 проаналізовано можливість поширення та впровадження інноваційних технологій прикордонного та митного контролю зі спрощення контрольних процедур та створення комфортних умов для подорожуючих, апробованих у пункті пропуску «Нові Яриловичі», в усіх пунктах пропуску для автомобільного, річкового та паромного сполучення у напрямку виїзду з митної території України. За результатами аналізу підготовлено доповідну записку на ім'я в. о. Голови від 15.05.2020 № 17/475.

На виконання розпорядження Кабінету Міністрів України від 03 лютого 2020 року № 93-р з метою забезпечення виконання пунктів 4, 7 Національного плану протиепідемічних заходів щодо запобігання занесенню і поширенню на території України гострої респіраторної хвороби, спричиненої коронавірусом 2019-nCoV, на 2020 рік Держмитслужбою запроваджено щомісячну звітність митних органів про здійснення заходів, направлених на виконання зазначених пунктів Плану (лист від 21.02.2020 № 17-1/17-01/7/125).

За результатами опрацювання отриманої від митних органів інформації підготовлено та надіслано листи від 04.06.2020 № 08-17/17-01/5.5/5807 (до Міністерства інфраструктури України) та від 21.05.2020 № 17/494 (до Департаменту інфраструктури, держмайна та господарської діяльності і Департаменту бухгалтерського обліку та організації фінансової роботи).

У зв'язку із встановленням на всій території України карантину митним органам надіслано лист від 23.03.2020 № 08-1/17-04/7/3019 щодо строків тимчасового ввезення громадянами транспортних засобів особистого користування та ввезення їх з метою транзиту.

Проведено аналіз виконання митними органами порядку здійснення посадовими особами митних органів контролю за дотриманням автомобільними перевізниками законодавства України щодо міжнародних автомобільних перевезень, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 04 грудня 2019 року № 1040 (лист від 24.03.2020 № 17-1/17-01/7/388).

Розроблено накази Держмитслужби від 03.02.2020 № 32 «Про затвердження Вимог до структури митниці Держмитслужби» та від 28.05.2020 № 193 «Про ліквідацію та створення митних постів митниць Держмитслужби».

За результатами аналізу інформації, отриманої від Буковинської митниці Держмитслужби, з метою забезпечення дотримання Методичних рекомендацій по обміну попередньою інформацією про товари та транспортні засоби, що переміщуються через митний кордон України та Республіки Молдова, затверджених наказом Державної митної служби України від 08.02.2012 № 85, підготовлено та надіслано до Департаменту інформаційних технологій та митної статистики листи від 04.03.2020 № 17/234, від 10.03.2020 № 17/248 та від 28.04.2020 № 17/412 щодо вжиття невідкладних заходів для забезпечення

автоматичного зв'язування інформації електронної копії митної декларації (книжки МДП) з відповідною електронною інформацією, яка надходить від Республіки Молдова.

Надано роз'яснення митним органам щодо:

забезпечення дотримання вимог законодавства з питань митної справи під час здійснення пропуску товарів, транспортних засобів через митний кордон України (а саме щодо статусу громадянина: резидент, нерезидент), та надіслано для використання в роботі Допустимі умови ввезення транспортних засобів особистого користування в залежності від громадянства та статусу громадянина (лист від 02.03.2020 № 17-1//17-04/7/153);

забезпечення неухильного дотримання вимог частини другої статті 371 Кодексу у зв'язку з прийняттям Кабінетом Міністрів постанови від 11 березня 2020 року № 214 «Про внесення змін у додаток 1 до постанови Кабінету Міністрів України від 24 грудня 2019 року № 1109 «Про затвердження переліків товарів, експорт та імпорт яких підлягає ліцензуванню, та квот на 2020 рік» (лист від 19.03.2020 № 08-1/17-04/13/2966);

виконання громадянами зобов'язання про зворотне вивезення чи транзит транспортних засобів особистого користування у зв'язку з установами карантину (лист від 23.03.2020 № 08-1/17-04/7/3019);

інформування громадян про розміщення на вебпорталі Держмитслужби рубрики «інформація для подорожуючих» (лист від 15.04.2020 № 17-1/17-04/7/419);

ознайомлення експрес-перевізників та особового складу митниць з використанням інформації у Реєстрі ЦСС, РСС (лист від 26.06.2020 № 17/1/17-04/7/577).

Проведення роз'яснювальної роботи:

оновлено інформацію на офіційному вебпорталі Держмитслужби в розділі «Інформація для подорожуючих» та «Митниця і пошта»;

надано роз'яснення законодавства з питань митної справи Міністерству закордонних справ України та дипломатичним представництвам іноземних держав в Україні, а саме:

Посольству Республіки Словенія в Україні – лист від 03.12.2020 № 08-17/17-01/5.4/16347;

Посольству Королівства Іспанія в Україні – лист від 17.11.2020 № 08-1/17-01/12/15292;

Міністерству закордонних справ України – листом від 24.12.2020 № 08-17/17-01/5.4/17655,

Міністерству закордонних справ України – листом від 23.12.2020 № 08-17/17-01/5.4/17643.

Протягом року проводився щоденний моніторинг та аналіз наявності черг у пунктах пропуску через державний кордон України для автомобільного сполучення з великим навантаженням (західна ділянка державного кордону України).

За результатами надіслано лист Держмитслужби до Міністерства фінансів України, Кабінету Міністрів України, Посольства України в Республіці Польща.

Держмитслужбою постійно проводиться аналіз забезпечення митних органів технічними засобами митного контролю та ефективності їх використання. За результатами такого аналізу та аналізу переміщення транспортних засобів і товарів, які переміщуються через митний кордон України, готуються пропозиції щодо облаштування пунктів пропуску через державний кордон, що функціонують у зонах діяльності митних органів, технічними засобами митного контролю, зокрема, ваговими комплексами та скануючими системами.

Усі пункти пропуску для автомобільного сполучення, де здійснюється переміщення вантажних транспортних засобів, залежно від обсягу такого переміщення, повинні бути облаштовані ваговими комплексами (не менше ніж по 1 у напрямках «В'їзд в Україну» та «Виїзд з України») та скануючими системами стаціонарного типу для огляду вантажних транспортних засобів і контейнерів (не менше 1 у напрямку «в'їзд в Україну»).

У пунктах пропуску для автомобільного сполучення, де переміщується незначна кількість вантажних транспортних засобів (до 20 одиниць на добу), та пунктах пропуску для морського сполучення можуть бути використані мобільні скануючі системи для перевірки великогабаритних транспортних засобів.

Станом на 01.12.2020 із 74 пунктів пропуску для автомобільного сполучення переміщення вантажних транспортних засобів (більше 7,5 тонн) здійснювалось у 63 пунктах пропуску, з яких 12 облаштовані ваговими комплексами і у 7 розташовані комплексні скануючі системи стаціонарного типу (NUSTECH MB 1215LC). Також на балансі митниць Держмитслужби знаходиться 13 мобільних скануючих систем (Rapiscan Eagle Mobile M4507 та Vacis), з яких 3 працюючі (знаходяться у морських портах в зоні діяльності Одеської митниці) та 8 непрацездатних.

У вказаних 63 пунктах пропуску кількість пропущених (на в'їзд та виїзд) вантажних транспортних засобів склала:

менше 100 одиниць – у 20 пунктах пропуску;

від 100 до 1000 одиниць – у 10;

від 1000 до 10000 одиниць – у 12;

більше 10000 одиниць – у 21.

Окремо потрібно звернути увагу на необхідність наявності в пунктах пропуску земельних ділянок для встановлення:

комплексної скануючої системи стаціонарного типу – розміром 75 м x 30 м;

вагового комплексу – пряма ділянка завдовжки 40 м (20 м до платформи вагового комплексу та 20 м після неї);

які в свою чергу мають забезпечувати дотримання технологічного процесу здійснення митних процедур стосовно вантажних транспортних засобів, що переміщуються через державний кордон у пункті пропуску.

Також потребують облаштування комплексними скануючими системами стаціонарного типу і пункти пропуску для залізничного сполучення, які перебувають на балансі Міністерства інфраструктури України, в першу чергу: «Вадул-Сірет», «Могилів-Подільський», «Мостиська», «Козача Лопань», «Кучурган», «Тополі», «Хутір-Михайлівський» (пункт контролю пункту пропуску «Зернове»), «Хоробичі» (пункт контролю пункту пропуску «Щорс-Терехівка»), «Чоп», «Ягодин».

Зазначена вище інформація листами від 27.05.2020 № 17/519 та від 02.12.2020 № 17-01-02/1206 надіслана до Департаменту інфраструктури, держмайна та господарської діяльності

Водночас 10.07.2020 на ім'я в. о. Голови Держмитслужби підготовлено доповідну записку (вх. Держмитслужби №18595/4-17 від 14.07.2020) з пропозиціями щодо застосування скануючих систем при здійсненні митного контролю товарів, що переміщуються у легкових транспортних засобах, які слідують через пункти пропуску для автомобільного сполучення.

Держмитслужбою розроблено проект розпорядження Кабінету Міністрів України «Про затвердження плану заходів з облаштування пріоритетних пунктів пропуску на 2021 – 2023 роки.

На виконання доручення Держмитслужби від 03.08.2020 № 46-17/1-Д Буковинською, Волинською, Галицькою, Дніпровською, Закарпатською, Київською, Одеською, Північною, Поліською та Слобожанською митницями Держмитслужби з 21.09.2020 по 27.09.2020 проведені дослідження часу випуску товарів з моменту їх прибуття у пункт пропуску до моменту випуску з нього з використанням інструменту ВМО.

Одним із чинників, які сприяють прискоренню контрольних процедур на залізничному транспорті, є сучасна інфраструктура пунктів пропусків (контролю) через державний кордон України для залізничного сполучення, яка даватиме змогу застосовувати автоматизацію процесів.

На виконання доручення Держмитслужби (лист від 09.06.2020 № 17-1/17-01/7/561) митними органами в межах компетенції вивчено стан інфраструктури пунктів пропуску (контролю) на українсько-польській, українсько-чеській, українсько-словацькій, українсько-угорській, українсько-румунській, українсько-молдовській, українсько-білоруській, українсько-російській ділянках державного кордону та окремих пунктів контролю (інформація додається), у яких здійснюються митні процедури на залізничному транспорті.

За інформацією митних органів, стан інфраструктури пунктів пропуску (контролю) не відповідає, зокрема, загальним вимогам до облаштування пунктів пропуску через державний кордон, затвердженим постановою Кабінету Міністрів України від 17 серпня 2002 року № 1142 (зі змінами), як за пасажирським, так і за вантажним напрямками переміщення товарів і транспортних засобів через державний кордон України.

Враховуючи значний обсяг вантажів, що переміщуються через пункти пропуску (контролю) «Вадул-Сірет», «Ізов», «Мостиська», «Рені», «Харків-сортувальний», «Чернігів», «Чоп», інфраструктуру зазначених

пунктів пропуску (контролю) необхідно привести у відповідність до вимог законодавства у першочерговому порядку.

Державною митною службою України (лист від 17.08.2020 № 08-3/17-01/5.5/9775) Мінінфраструктури, Адміністрації Держприкордонслужби та АТ «Укрзалізниця» запропоновано черговість приведення інфраструктури залізничних пунктів пропуску (контролю) у відповідність до вимог законодавства України та строки виконання таких робіт визначити за погодженням з Адміністрацією Держприкордонслужби та Держмитслужбою.

Держмитслужбою підготовлено технічні завдання на розробку:

програмно-інформаційного комплексу для забезпечення збору та обробки інформації про товари, транспортні засоби, що переміщуються через пункти пропуску для повітряного сполучення, функціональний модуль «Електронний журнал «Авіаційний пункту пропуску»;

програмно-інформаційного комплексу для забезпечення збору та обробки інформації про товари, транспортні засоби, що переміщуються через пункти пропуску для морського сполучення, функціональний модуль «Електронний журнал «Морський пункт пропуску».

Держмитслужбою проведено аналіз результатів здійснення Енергетичною митницею Держмитслужби митних процедур стосовно товарів, що належать до компетенції митниці, та підготовку пропозицій щодо можливих змін її повноважень. Так, пропонувалось переглянути перелік товарів, митне оформлення яких здійснюється лише Енергетичною митницею Держмитслужби. За рішенням Голови Держмитслужби Максима Нефьодова вказаний перелік товарів залишено без змін. У подальшому у зв'язку зі змінами керівництва Держмитслужби зазначене питання не розглядалось.

Взято участь у підготовці проекту наказу Мінфіну «Про запровадження експериментального проекту щодо автоматизації процесів подачі заяв для надання, переоформлення, зупинення дії, анулювання дозволів на провадження митної брокерської діяльності».

Підготовлено службові записки від 19.03.2020 № 17/282 про розробку програмного забезпечення «Звіт про рух товарів на складах тимчасового зберігання» та від 22.04.2020 № 17/395 про розробку програмного забезпечення «Звіт про рух товарів на митних складах».

Розроблено проект наказу Міністерства фінансів України «Про затвердження Змін до Порядку подання та розгляду заяв і надання дозволу на провадження митної брокерської діяльності та контролю за нею» в частині отримання дозволу на провадження митної брокерської діяльності в електронній формі та надіслано його до Міністерства фінансів України (лист Держмитслужби від 31.03.2020 № 08-5/17-03/5.1/3299).

З метою забезпечення належного виконання вимог частин п'ятої, тринадцятої статті 233 Кодексу Держмитслужбою було розроблено пропозиції щодо порядку визначення та обладнання місць міжнародного поштового обміну (ММПО), які надіслано Міністерству фінансів України листом від 05.06.2020 № 08-1/17-01/5.1/5920.

Під час засідання робочої групи в Комітеті Верховної Ради України з питань фінансів, податкової та митної політики, яке відбулось 14.07.2020 (лист народного депутата України Анни Колісник від 03.07.2020 № 91/03.07.20/349, зареєстрований в Апараті Верховної Ради України 08.07.2020 за № 91д9/7-2020/99945; вх. Держмитслужби № 18133/9 від 08.07.2020), участь у якому брали представники Держмитслужби, Мінфіну, Мінінфраструктури, також було порушено питання щодо виконання Міністерством інфраструктури України вимог частини п'ятої статті 233 Кодексу у частині нормативного врегулювання порядку визначення та обладнання місць міжнародного поштового обміну.

Проте до теперішнього часу до Держмитслужби не надходив ні проект відповідного нормативно-правового акта для опрацювання, ні зареєстрований у Міністерстві юстиції України наказ Мінінфраструктури, погоджений Мінфіном.

Розробка проекту наказу Мінфіну «Про затвердження Порядку та умов здійснення митного контролю та митного оформлення товарів, що переміщуються (пересилаються) через митний кордон України в міжнародних поштових відправленнях» передбачена пунктом 40 Плану діяльності Міністерства фінансів України з підготовки проектів регуляторних актів на 2020 рік, затвердженого наказом Міністерства фінансів України від 12.12.2019 № 525.

Водночас розробка вказаного проекту наказу прямо пов'язана з питанням приведення вимог Кодексу у відповідність до Податкового кодексу України щодо декларування операторами поштового зв'язку товарів у міжнародних поштових відправленнях шляхом надання митним органам реєстрів міжнародних поштових відправлень (тимчасових, додаткових).

Оскільки станом на листопад 2020 року проект Закону України від 28 жовтня 2020 року № 4279 «Про внесення змін до Митного кодексу України (щодо оподаткування митними платежами товарів, що переміщуються (пересилаються) у міжнародних поштових відправленнях, міжнародних експрес-відправленнях та порядку їх декларування)» не був прийнятий Верховною Радою України (знаходиться на розгляді у комітетах), листом від 18.11.2020 № 08-1/17-01/5.1/15414 Держмитслужба звернулась до Мінфіну щодо виключення пункту 40 з Плану діяльності Міністерства фінансів України з підготовки проектів регуляторних актів на 2020 рік та включення аналогічного пункту до Плану діяльності Міністерства фінансів України з підготовки проектів регуляторних актів на 2021 рік.

Змінами, внесеними до Плану діяльності Міністерства фінансів України з підготовки проектів регуляторних актів на 2020 рік наказом Мінфіну від 25.11.2020 № 726, пункт 40 виключено з Плану.

Розробка проекту наказу Мінфіну «Про затвердження Порядку та умов здійснення митного контролю та митного оформлення товарів, що переміщуються (пересилаються) через митний кордон України в міжнародних експрес-відправленнях» передбачена пунктом 40 Плану діяльності Міністерства фінансів України з підготовки проектів регуляторних актів на

2020 рік, затвердженого наказом Міністерства фінансів України від 12.12.2019 № 525.

Держмитслужбою протягом 2020 року було розроблено та надіслано Мінфіну 5 проектів нормативно-правових актів, пов'язаних з переміщенням товарів у міжнародних експрес-відправленнях, а саме: проекти наказів Мінфіну «Про затвердження Порядку заповнення митної декларації М-16» (травень), «Про затвердження Порядку визначення та обладнання центральних (регіональних) сортувальних станцій» (червень), «Про затвердження Порядку та умов здійснення митного контролю та митного оформлення товарів, що переміщуються (пересилаються) через митний кордон України в міжнародних експрес-відправленнях» (серпень), «Про деякі питання переміщення товарів у міжнародних експрес-відправленнях» (з метою комплексного вирішення питання щодо визнання таким, що втратив чинність, наказу Держмитслужби від 03.09.2007 № 728, шляхом затвердження Порядку заповнення митної декларації М-16, Порядку визначення та обладнання центральних (регіональних) сортувальних станцій, а також Порядку та умов здійснення митного контролю та митного оформлення товарів, що переміщуються (пересилаються) через митний кордон України в міжнародних експрес-відправленнях, надісланих Мінфіну раніше, одним наказом (на лист Мінфіну; жовтень)), «Про затвердження Порядку заповнення митної декларації М-16» (грудень).

Змінами, внесеними до Плану діяльності Міністерства фінансів України з підготовки проектів регуляторних актів на 2020 рік наказом Мінфіну від 25.11.2020 № 726, пункт 41 виключено з Плану.

Організація роботи Держмитслужби щодо забезпечення митного оформлення

Листом Держмитслужби від 17.01.2020 № 1/18-02/4/795 проєкт «Деякі питання функціонування авторизованих економічних операторів» направлено до Міністерства фінансів України.

Листами Держмитслужби від 25.03.2020 № 08-1/18-02/5.1/3106 та від 09.04.2020 № 08-1/18-02-02/13/3644 направлено до Міністерства фінансів України зауваження до проєкту постанови Кабінету Міністрів України.

Доопрацьований проєкт постанови Кабінету Міністрів України було погоджено Держмитслужбою без зауважень листом від 16.06.2020 № 08-18/18-02/5.1/6364.

Міністерство фінансів України оприлюднило проєкт постанови Кабінету Міністрів України на офіційному сайті Мінфіну.

29 липня 2020 року Кабінетом Міністрів України прийнято постанову № 665 «Деякі питання функціонування авторизованих економічних операторів», якою затверджується:

форма заяви підприємства про надання авторизації АЕО;

форма анкети самооцінки підприємства;

форма звіту про результати оцінки (повторної оцінки) дотримання підприємством умов відповідності критерію АЕО;

форма висновку про відповідність (невідповідність) підприємства критеріям АЕО;

нормативні значення розрахункових показників (коефіцієнти) платоспроможності (фінансової стійкості) та ліквідності підприємства за даними річної (проміжної) фінансової звітності;

порядок підтвердження кваліфікації працівника підприємства, відповідального за митні питання;

порядок проведення митними органами оцінки (повторної оцінки) відповідності підприємства критеріям АЕО.

Держмитслужба розробила та супроводжує:

проект постанови Кабінету Міністрів України, якою затверджується форма плану, порядок планування та проведення митними органами моніторингу відповідності підприємства критеріям АЕО. Окремі положення проекту постанови Кабінету Міністрів України проходять процедуру внутрішнього погодження, в межах структурних підрозділів Держмитслужби, з метою кореляції з іншими нормами митного законодавства;

проект постанови Кабінету Міністрів України, якою затверджується порядок ведення Єдиного державного реєстру авторизованих економічних операторів. Листом Держмитслужби від 22.12.2020 № 08-1/17-03/5.1/17466 погоджено проект постанови Кабінету Міністрів України «Про затвердження Порядку ведення Єдиного державного реєстру авторизованих економічних операторів»;

проект постанови Кабінету Міністрів України «Про затвердження форми, опису та правил використання національного логотипа авторизованого економічного оператора та форми сертифіката авторизованого економічного оператора». Листом Держмитслужби від 31.12.2020 № 08-1/17-03-/5.1/18102 проект направлено до Міністерства фінансів України;

проект постанови Кабінету Міністрів України «Про затвердження форми заяви підприємства про надання дозволу на застосування спеціального спрощення та форми дозволу на застосування спеціального спрощення». Листом Держмитслужби від 09.12.2020 № 08-1/17-03-02/5.1/16618 проект направлено до Міністерства фінансів України;

проект постанови Кабінету Міністрів України «Про внесення змін до постанови Кабінету Міністрів України від 21 травня 2012 р. № 450». Направлено на погодження до структурних підрозділів (службові записки від 30.06.2020 № 18-02-01/552, від 16.12.2020 № 17-02-01/1297 та від 24.12.2020 № 17-02-01/1332);

проект постанови Кабінету Міністрів України «Про внесення змін до постанови Кабінету Міністрів України від 21 травня 2012 р. № 451». Листом Держмитслужби від 05.06.2020 № 08-1/17-01/5.5/5944 направлено до Міністерства фінансів України. На виконання доручення Мінфіну від 04.09.2020 № 34030-11-61/27194 проект постанови погоджено

Держмитслужбою із зауваженнями (лист від 08.09.2020 № 29-1/17-01/5.1/11216);

проект наказу Міністерства фінансів України «Про затвердження Переліку відомостей, що вносяться до загальної декларації прибуття». Видано наказ Міністерства фінансів України від 13.08.2020 № 502 «Про затвердження Переліку відомостей, що вносяться до загальної декларації прибуття»;

проект наказу Міністерства фінансів України «Про внесення змін до Порядку реалізації положень Митної конвенції про міжнародне перевезення вантажів із застосуванням книжки МДП (Конвенції МДП) 1975 року та Інструкції про заповнення книжки МДП». Листом Держмитслужби від 26.06.2020 № 08-1/18-01/5.1/7049 проєкт направлено до Міністерства фінансів України;

проект наказу Міністерства фінансів України «Про внесення змін до Порядку видачі свідоцтва про допущення дорожнього транспортного засобу до перевезення товарів під митними печатками та пломбами». Листом Держмитслужби від 23.06.2020 № 08-1/18-01/5.1/6737 проєкт направлено до Міністерства фінансів України;

проект наказу Міністерства фінансів України «Про затвердження порядку митних формальностей у разі виходу з ладу Автоматизованої системи митного оформлення або Єдиної автоматизованої інформаційної системи». Видано наказ Міністерства фінансів України від 17.08.2020 № 508;

проект наказу Міністерства фінансів України «Про затвердження форм бланків фінансових гарантій та порядок їх заповнення». Міністерством фінансів України видано наказ від 07.07.2020 № 404 «Про затвердження форм бланків фінансових гарантій та порядок їх заповнення», який зареєстровано у Міністерстві юстиції України 08.09.2020 за № 860/35143;

проект наказу Міністерства фінансів України «Про затвердження вимог до характеристик пломб спеціального типу, ведення їх обліку та зберігання». Листом Держмитслужби від 14.04.2020 № 08-5/18-02/5.1/3736 проєкт направлено до Міністерства фінансів України.

Держмитслужбою здійснено тематичну перевірку повноти та якості проведення митних формальностей щодо товарів, поміщених у митний режим митного складу та випущених у вільний обіг, посадовими особами Північної митниці Держмитслужби (наказ Держмитслужби від 02.12.2020 № 575).

Надано доручення митним органам щодо забезпечення неухильного дотримання строків виконання митних формальностей та недопущення затримок при митному оформленні товарів (лист Держмитслужби від 11.09.2020 № 08-1/18-01/7/11525) та здійснюється щоденний моніторинг виконання митними органами цього завдання.

Держмитслужбою здійснюються заходи щодо підвищення ефективності процедур митного оформлення товарів за митними деклараціями підприємств, а саме:

запроваджено рекомендаційно-технічний пілотний проєкт виконання митних формальностей автоматизованою системою митного оформлення в автоматичному режимі (наказ Держмитслужби від 07.05.2020 № 167 зі змінами,

внесеними наказами Держмитслужби від 26.05.2020 №185 та від 22.06.2020 №227);

внесено зміни до Порядку та строків митного контролю та митного оформлення товарів, що переміщуються трубопровідним транспортом, та Порядку та строків митного контролю та митного оформлення товарів, що переміщуються лініями електропередачі, затверджених наказом Мінфіну від 30.05.2012 № 629 та зареєстрованих у Міністерстві юстиції України 22.06.2012 за № 1036/21348 та № 1037/21349 (наказ Мінфіну від 17.06.2020 № 305 «Про затвердження Змін до деяких нормативно-правових актів Міністерства фінансів України», зареєстрований у Мін'юсті 26.08.2020 за № 818/35101), що передбачають вдосконалення митного оформлення таких товарів за періодичною та додатковою декларацією, а також здійснення їх фактичного контролю;

розроблено наказ Міністерства фінансів України «Про внесення зміни до пункту 4.5 розділу IV Порядку виконання митних формальностей при здійсненні митного оформлення товарів із застосуванням митної декларації на бланку єдиного адміністративного документа» у зв'язку із необхідністю забезпечення застосування спеціальних економічних та інших обмежувальних заходів, передбачених Законом України «Про санкції», та у зв'язку із виключенням Законом України «Про валюту і валютні операції» статті 37 Закону України «Про зовнішньоекономічну діяльність» (Мінфіном видано наказ від 08.12.2020 № 748, зареєстрований у Мін'юсті 04.01.2021 за № 8/35630);

розроблено та листом від 31.07.2020 № 08-1/18-01-01/5.1/8794 направлено до Мінфіну проект змін до Порядку виконання митних формальностей при здійсненні митного оформлення товарів із застосуванням митної декларації на бланку єдиного адміністративного документа, затвердженого наказом Мінфіну від 30.05.2012 № 631. З виданням наказу буде повною мірою унормована процедура автоматичного випуску, що надасть змогу визнати таким, що втратив чинність, наказ Держмитслужби від 07.05.2020 № 167 «Про запровадження рекомендаційно-технічного пілотного проекту виконання митних формальностей в автоматичному режимі» (зі змінами). На сьогодні проект проходить процедуру погодження в Мінфіні.

З метою проведення підготовчої роботи, пов'язаної з розробкою проекту наказу Міністерства фінансів України «Про внесення змін до Порядку виконання митних формальностей відповідно до заявленого митного режиму», листом Держмитслужби від 22.05.2020 № 18/18-01/7/87 направлено запити до окремих митних органів щодо надання пропозицій стосовно переліків та граничних обсягів товарів (крім підакцизних), що використовуються магазинами безмитної торгівлі виключно в рекламних та/або презентаційних цілях.

З урахуванням наданих митницями пропозицій Держмитслужбою підготовлено та листом від 16.06.2020 № 08-1/18-01/5.1/7045 направлено до Мінфіну проект наказу Міністерства фінансів України «Про встановлення

граничних обсягів товарів, щодо яких митний режим безмитної торгівлі може бути припинений митним органом».

Проводиться рекомендаційно-технічний пілотний проєкт виконання митних формальностей автоматизованою системою митного оформлення в автоматичному режимі (наказ Держмитслужби від 07.05.2020 № 167, зі змінами) з метою вивчення шляхів подальшого вдосконалення порядку виконання митних формальностей.

У режимі онлайн 26.11.2020 проведено «круглий стіл» щодо проблемних питань застосування митних режимів у роботі митниць Держмитслужби з метою вивчення шляхів подальшого вдосконалення.

Аналіз фактів прийняття митними органами рішень з питання надання дозволу на поміщення товарів в окремі митні режими з метою забезпечення дотримання вимог законодавства з питань державної митної справи, перегляд таких рішень здійснюється на постійній основі в рамках виконання запитів і звернень, які надходять від суб'єктів зовнішньоекономічної діяльності щодо рішень митних органів на поміщення товарів в окремі митні режими (переробка на митній території, тимчасове ввезення).

За результатами розгляду скарги ТОВ «Проктер енд Гембл Україна» від 21.09.2020 № 05/1-106 (вх. Держмитслужби № 24413/13 від 21.09.2020) листом Держмитслужби № 08-17/17-02-01/13/13665 від 19.10.2020 надано роз'яснення щодо застосування режиму переробки на митній території України. У грудні 2020 року проаналізовано звіт Рахункової палати за результатами здійснення аудиту ефективності (листи № 31095/6 від 08.12.2020, № 32084/6 від 18.12.2020) з перевірки роботи митниць Держмитслужби у напрямі застосування митних режимів та надано заперечення.

Опрацьовано питання відповідності законодавству розкомплектування літака Airbus A320-212, заводський серійний номер 0671, реєстраційний номер UR-CME, під час перебування в митному режимі тимчасового ввезення (поміщено в митний режим Вінницькою митницею ДФС). У рамках опрацювання звіту Рахункової палати за результатами здійснення аудиту ефективності встановлено, що дії з розкомплектування літака мають ознаки порушення митного режиму тимчасового ввезення. У зв'язку з цим митницею повинно бути ініційовано проведення відповідної перевірки та нарахування сум митних платежів.

Постійно проводиться роз'яснювальна робота щодо застосування законодавства з питань застосування митних режимів та забезпечення митного оформлення. Митним органам направлено листи Держмитслужби з роз'ясненнями питань:

щодо осіб, які можуть здійснювати сплату митних платежів у випадках, коли згідно з Кодексом та Податковим кодексом України поміщення в митний режим передбачає таку сплату (лист від 14.07.2020 № 08-1/18-02/7/7919);

щодо можливих комбінацій митних режимів та типів митних декларацій (лист Держмитслужби від 24.04.2020 № 08-1/18-02/7/4018, лист від 27.10.2020 № 08-1/17-02/7/14083, нова редакція);

щодо зазначення коду особливості переміщення товарів при переміщенні контейнерів, піддонів, упаковок (етикеток, марок акцизного збору тощо) або інших товарів у рамках торгової операції відповідно до положень додатка В.3 до Конвенції про тимчасове ввезення (лист Держмитслужби від 31.12.2020 № 17-2/17-02-01/7/803).

Запроваджено рекомендаційно-технічний пілотний проєкт виконання митних формальностей автоматизованою системою митного оформлення в автоматичному режимі (наказ Держмитслужби від 07.05.2020 № 167 зі змінами, внесеними наказами Держмитслужби від 26.05.2020 №185 та від 22.06.2020 № 227).

На першому етапі пілотний проєкт запроваджено в окремих митних режимах: експорту, переробки на митній території, реекспорту продуктів переробки.

Розроблено та листом від 31.07.2020 № 08-1/18-01-01/5.1/8794 направлено до Мінфіну проєкт змін до Порядку виконання митних формальностей при здійсненні митного оформлення товарів із застосуванням митної декларації на бланку єдиного адміністративного документа, затвердженого наказом Мінфіну від 30.05.2012 № 631, що передбачає визначення автоматизованою системою митного оформлення (далі – АСМО) необхідності участі у виконанні митних формальностей посадової особи митного органу або можливості виконання таких формальностей АСМО в автоматичному режимі («автоматичний випуск») (на підставі частини третьої статті 246 та частини четвертої статті 248 Кодексу).

Було запроваджено щоденний звіт митних органів (лист Держмитслужби від 11.09.2020 № 08-1/18-01/7/11525) щодо моніторингу наявності/відсутності черг/затримок при митному оформленні товарів у частині інформування про причини перевищення встановленого строку оформлення митних декларацій за попередній день із зазначенням конкретної причини перевищення строку митного оформлення з передбачених частиною другою статті 255 Кодексу та пояснень такого перевищення по кожній МД.

Опрацьовано лист Комітету Верховної Ради України з питань фінансів, податкової та митної політики від 02.12.2020 № 04-32/09-2020/227883. З питання перевищення на окремих митницях значень середнього часу митного оформлення товарів у митному режимі імпорту за однією митною декларацією чотиригодинного показника надано інформацію, що згідно з частиною першою статті 255 Кодексу митне оформлення завершується в найкоротший можливий строк, але не більше ніж чотири робочих години з моменту пред'явлення митному органу товарів, транспортних засобів комерційного призначення, що підлягають митному оформленню (якщо згідно з Кодексом вони підлягають пред'явленню), подання митної декларації або документа, який відповідно до законодавства її замінює, та всіх необхідних документів і відомостей, передбачених статтями 257 і 335 Кодексу.

Частиною другою статті 255 Кодексу визначено випадки, коли строк, зазначений у частині першій цієї статті, може бути перевищений на час виконання відповідних формальностей, зокрема, у разі:

подання додаткових документів відповідно до частини третьої статті 53 Кодексу в межах передбаченого нею строку (до 10 календарних днів), перебіг якого припиняється з моменту отримання митницею таких документів чи письмової відмови декларанта (уповноваженої ним особи) у їх наданні;

підтверженого письмово бажання декларанта (уповноваженої ним особи) подати відповідно до Кодексу додаткові документи чи відомості про зовнішньоекономічну операцію або характеристики товару;

проведення досліджень (аналізу, експертизи) проб і зразків товарів (протягом 10 днів з дня їх надходження до спеціалізованого органу з питань експертизи та досліджень (експертної установи), при цьому строк може бути продовжений ще на 20 днів), якщо товари не випускаються відповідно до заявленого митного режиму за тимчасовою митною декларацією згідно з Кодексом.

Вибірковість митного контролю забезпечується за рахунок так званого ризик-орієнтованого підходу, який передбачає концентрацію уваги на високо ризикованих зовнішньоекономічних операціях (з урахуванням типу митної декларації, митного режиму, особливостей, засобів і способів переміщення товарів через митний кордон України та результатів аналізу ризиків) та дає змогу приділити більшу увагу питанням правильності визначення митної вартості та класифікації товарів при їх поміщенні у митний режим імпорту.

З урахуванням випадків, визначених частиною другою статті 255 Кодексу, середній час митного оформлення товарів у відповідній митниці може перевищувати встановлений частиною першою цієї статті Кодексу показник у чотири робочі години, що не є порушенням Кодексу (лист Держмитслужби від 15.12.2020 № 08-1/27-03/17063).

При розробці ключових показників, які можуть бути встановлені посадовим особам категорій «Б» та «В» митних постів, встановлено необхідність наближення середнього часу митного оформлення до нормативів, передбачених Стратегічним планом діяльності Міністерства фінансів України на 2018 – 2021 роки, затвердженим наказом Міністерства фінансів України від 04.05.2018 № 470.

Здійснювався вибірковий моніторинг карток відмови в прийнятті митної декларації, митному оформленні чи пропуску товарів і транспортних засобів через митний кордон України з метою вивчення причин відмови у митному оформленні та мінімізації порушень з боку посадових осіб митниць у частині надання необґрунтованих відмов (лист Держмитслужби від 11.12.2020 № 17-1/17-02-02/7/778 «Щодо забезпечення дотримання вимог законодавства»).

Держмитслужба здійснювала моніторинг та аналіз з використанням наявних програмно-інформаційних комплексів митних оформлень товарів, що поміщуються у митні режими тимчасового ввезення або тимчасового вивезення за митними деклараціями.

Зокрема, надіслано листи Держмитслужби:

від 13.04.2020 № 08-5/18-01/7.8/3703 до Київської митниці Держмитслужби щодо наявності митних оформлень з можливим порушенням вимог частини другої статті 106 Кодексу;

від 13.05.2020 № 08-1/18-01/7.10/4431 до Одеської митниці Держмитслужби щодо наявності митних оформлень з можливим порушенням вимог частини другої статті 106 Кодексу.

За результатами проведених перевірок донараховано митні платежі.

Згідно з листом Держмитслужби від 28.10.2020 № 01-1/17-02-01/7/14251 відкликаний лист Департаменту організації митного контролю ДФС від 31.05.2018 № 16399/7/99-99-02-03-18, яким було передбачено щоквартальне звітування митниць щодо товарів, щодо яких закінчився строк тимчасового ввезення, але відповідальною особою не вжито заходів щодо завершення митного режиму.

Здійснено аналіз даних митного оформлення товарів у митний режим тимчасового ввезення із застосуванням митної декларації. За результатами надані роз'яснення митницям щодо зазначення коду особливості переміщення товарів при переміщенні контейнерів, піддонів, упаковок (етикеток, марок акцизного збору тощо) або інших товарів у рамках торгової операції відповідно до положень додатка В.3 до Конвенції про тимчасове ввезення (лист Держмитслужби від 31.12.2020 № 17-2/17-02-01/7/803).

Забезпечення взаємодії з Торгово-промисловою палатою України, що визнана митними органами України як уповноважена асоціація-гарант, що надає гарантії на суми, зазначені у статті 8 Конвенції про тимчасове ввезення, та видає документи на тимчасове ввезення, здійснюється на постійній основі. Упродовж 2020 року за порушення умов режиму тимчасового ввезення товарів ТПП України на рахунки митних органів перераховано коштів на загальну суму близько 1,5 млн грн за вимогами про сплату податків згідно з книжками (карнетами) А.Т.А.

Здійснено 6 запитів щодо вжитих заходів реагування на випадки порушень строків транзитних перевезень на Закарпатську митницю (лист від 26.05.2020 № 18-01/18-01-03/7.11/90), Волинську митницю (лист від 27.05.2020 № 18-01/18-01-03/7.3/91), Північну митницю (лист від 28.05.2020 № 18-01/18-01-03/7.11/93), Одеську митницю (лист від 29.05.2020 № 18-01/18-01-03/7.11/93), Галицьку митницю (лист від 29.05.2020 № 18-01/18-01-03/7.11/95), Закарпатську митницю (лист від 12.06.2020 № 18/18-01-03/7.7/97).

Ініційовано 1 перевірку за фактом відсутності відміток в ЄАІС (лист від 08.05.2020 № 08-1/18-01/7.10/4248).

Ініційовано 4 перевірки за фактом звернень до Держмитслужби щодо скасування помилкового внесення неправильної інформації (відміток) в ЄАІС Держмитслужби (від 12.02.2020 № 18/18-01/7.8/9, від 19.03.2020 № 18/18-01/7/45, від 19.03.2020 № 18/18-01/7.3/46, від 22.05.2020 № 18/18-01/7.4/88).

Листом Держмитслужби від 13.03.2020 № 08-4/18-02/7/2817 надано роз'яснення митницям Держмитслужби щодо вжиття заходів з метою своєчасного виконання зобов'язань про доставлення товарів під час дії карантину, у зв'язку із закриттям більшості пунктів пропуску.

Здійснено запит на чотири митниці (Закарпатську, Київську, Дніпропетровську, Галицьку) щодо вжитих заходів реагування на випадки порушень строків транзитних перевезень (лист від 11.12.2020 № 17-1/17-02-03/7/777).

Ініційовано 3 перевірки за фактом відсутності відміток в ЄАІС (лист від 24.11.2020 № 17-1/17-02-03/7.6/751 на Енергетичну митницю; лист від 18.11.2020 № 17-1/17-02-03/7.8/744 на Київську митницю; лист від 18.11.2020 № 17-1/17-02-03/7.7/745 на Закарпатську митницю).

Ініційовано 1 перевірку щодо своєчасності, достовірності, повноти нарахування та справляння плати за виконання митних формальностей поза розташуванням підрозділу митного оформлення (лист № 17-02-03/1092 від 09.11.2020).

Листом Держмитслужби від 04.11.2020 № 17-1/17-02/7/708 надано роз'яснення митницям Держмитслужби про запровадження загальної декларації прибуття.

Видано чотири накази Держмитслужби щодо застосування до перевізників статті 38 Конвенції МДП 1975 року: від 26.05.2020 № 186, від 26.05.2020 № 187, від 26.05.2020 № 188, від 10.06.2020 № 209.

Видано наказ Держмитслужби про застосування до шести перевізників-нерезидентів статті 38 Конвенції МДП 1975 року від 31.12.2020 № 611.

Підготовлено накази Держмитслужби від 20.01.2020 № 16 «Про створення Комісії з питань розгляду документів (матеріалів) про надання, підтвердження статусу гаранта або вирішення питань про виключення гаранта із реєстру гарантів», від 19.02.2020 № 63 «Про внесення змін до наказу Держмитслужби від 20.01.2020 № 16», від 15.04.2020 № 136 «Про визнання такими, що втратили чинність, наказів Держмитслужби», від 15.04.2020 № 137 «Про створення комісії з розгляду питань надання, підтвердження статусу гаранта», від 16.07.2020 № 261 «Про внесення змін до Складу комісії з розгляду питань надання, підтвердження статусу гаранта», від 13.10.2020 № 452 «Про внесення змін до наказу Держмитслужби від 15.04.2020 № 137».

Опрацьовано 18 звернень по 7 юридичних особах щодо отримання статусу гаранта.

До реєстру гарантів включено дві юридичні особи:

Командитне товариство «ЄВРОПЕЙСЬКА ТРАНСПОРТНА ГРУПА» (наказ Держмитслужби від 23.07.2020 № 275);

Повне товариство «ЄВРОГАРАНТ» ТОВ «НФП БІЗНЕС ТА КОМПАНІЯ» (наказ Держмитслужби від 27.10.2020 № 478).

Також у реєстрі гарантів внесені зміни стосовно нового місцезнаходження:

Повного товариства «ГАРАНТ СЕРВІС УКРАЇНА» ТОВ «ДЕЛЮКС ФІНАНС» І КОМПАНІЯ» відповідно до листа від 25.05.2020 № 25/05-20 (вх. Держмитслужби № 14509/13 від 29.05.2020);

Повного товариства «ПЕНТАДА ТРАНС» ТОВ «ПЕНТАДА ГРУПП» І КОМПАНІЯ» відповідно до листа від 23.10.2020 № 23/10-20/20 (вх. Держмитслужби № 27387/13 від 26.10.2020).

Листом Держмитслужби № 08-1/17-03/5.1/17466 від 22.12.2020 погоджено проект постанови Кабінету Міністрів України «Про затвердження Порядку ведення Єдиного державного реєстру авторизованих економічних операторів».

У 2020 році відбулося 7 засідань спільної комісії Державної митної служби України та АсМАП України щодо допуску до системи МДП. До розгляду спільної комісії було надано матеріали 98 перевізників.

Відповідно до наказів Держмитслужби від 08.04.2020 № 126, від 31.07.2020 № 291, від 27.08.2020 № 349, від 07.10.2020 № 437, від 28.10.2020 № 486, від 26.11.2020 № 538, від 11.12.2020 № 565 «Про допуск до процедури МДП» дозволи використовувати книжки МДП отримали 78 суб'єктів господарської діяльності. У зв'язку з невідповідністю мінімальним вимогам, визначеним Конвенцією МДП, восьми перевізникам було відмовлено в отриманні дозволу використовувати книжки МДП, заяви дванадцяти перевізників не розглядалися у зв'язку з відсутністю на засіданні комісії їх представників.

Організація роботи Держмитслужби та її територіальних органів у напрямі митних платежів та митної вартості

Індикативний показник доходів Держбюджету на 2020 рік, доведений Міністерством фінансів України на рівні 382 млрд 763 млн грн., у т. ч. загальний фонд – 325 млрд 471 млн гривень.

Фактично за 2020 рік перераховано до Державного бюджету України 358 млрд 617 млн грн, виконання індикативного показника становить 93,7 відс. недонадходження до бюджету – 24 млрд 146 млн гривень.

У тому числі до загального фонду бюджету перераховано 296 млрд 959 млн грн, що становить 91,2 відс. від доведеного показника, недонадходження – 28 млрд 512 млн гривень.

Порівняно із січнем – груднем 2019 року надходження зменшились на 3,7 відс. (на 13 млрд 834 млн гривень).

Сума податків та зборів, умовно нарахованих відповідно до пільг, наданих законодавчими та іншими нормативно-правовими актами України, за 2020 рік становить 100 177 млн грн, що у 1,1 раза (на 8 030 млн грн) більше порівняно з аналогічним періодом минулого року.

Оподаткований імпорт за 2020 рік порівняно з відповідним періодом 2019 року «в доларах» зменшився на 9,44 відсотка.

За 2020 рік, порівняно з відповідним періодом 2019 року, оподаткований імпорт зменшився «по вазі» на 13,8 відс., по вартості – на 9,4 відсотка. Податкове навантаження у 2020 році склало 22,4 центи на кг, що на 6,9 відс. більше, ніж у відповідному періоді 2019 року (21 центи/кг).

Динаміка економічних показників оподаткованого імпорту за 2020 рік порівняно з аналогічним періодом 2019 року:

відбулось зменшення вагових показників обсягів оподаткованого імпорту на 13,8 відс. (з 69 631 тис. т до 60 050 тис. т);

відбулось зменшення вартісних показників оподаткованого імпорту в тис. дол. США на 9,4 відс. (з 54 551 млн дол. США до 49 402 млн дол. США);

рівень митної вартості оподаткованого імпорту збільшився на 5,01 відс. (з 0,78 \$/кг до 0,82 \$/кг);

податкове навантаження на одиницю ваги оподаткованого імпорту збільшилось на 6,93 відс. (з 0,210\$/кг до 0,224 \$/кг).

Основні бюджетоформуючі товари у 2020 році:

нафтопродукти – 68 876,6 млн грн, що на 3 663,5 млн грн або на 5,1 відс. менше, ніж за аналогічний період минулого року;

легкові автомобілі – 39 812,2 млн грн, що на 2 519 млн грн або на 6 відс. менше;

гази нафтові – 16 998,8 млн грн, що на 3 302,2 млн грн або на 16,3 відс. менше;

вугілля кам'яне – 8 804,3 млн грн, що на 6 061,7 млн грн або на 40,8 відс. менше;

мобільні телефони – 5 862 млн грн, що на 1 028,6 млн грн або на 21,3 відс. більше.

Держмитслужбою організовано ведення єдиного рахунку для зарахування авансових платежів (передоплати), що вносяться підприємствами до/або під час митного оформлення. Відповідно до наказу Мінфіну від 01.11.2017 № 898 (із змінами) на єдиному рахунку здійснюється облік коштів авансових платежів (передоплати), які вносяться до/або під час митного оформлення, повернення їх та перерахування до державного бюджету митних та інших платежів, а також спільна звірка з платниками податків про рух коштів авансових платежів (передоплати).

Держмитслужбою забезпечено направлення до митних органів іноземних держав запитів на перевірку автентичності документів, які надавались для підтвердження заявленої митної вартості. Так у 2020 році з метою підтвердження автентичності документів, поданих на митній території України при митному оформленні для підтвердження митної вартості товарів, підготовлено та направлено до митних адміністрацій іноземних держав 873 запити.

За зазначений період загалом отримано та опрацьовано 466 відповідей від митних адміністрацій іноземних держав, з яких у 78 випадках автентичність документів не підтверджено. Зазначені відповіді використовувались під час організації та проведення документальних перевірок.

Держмитслужба постійно здійснює збір, узагальнення та аналіз інформації щодо цін на світових товарних ринках на певні види товарів, що імпортуються на митну територію України, за такими напрямками:

1) вибірковий аналіз цін на окремі види товарів на світових товарних ринках, що імпортуються на митну територію України, з відкритих джерел: інтернет-ресурсу, публікацій;

2) узагальнення інформації (в табличному форматі Excel) щодо цін на певні види товарів з використанням:

періодичних видань (дайджест „Укрпромзовніш-експертиза” тощо);

доступу до цінової інформації, розміщеної на інтернет-ресурсах відповідно до меморандумів, укладених між Держмитслужбою та Асоціаціями імпортерів та виробників;

3) розміщення відповідної інформації щодо цін на окремі види товарів на FTP-сервері за адресою <ftp://172.20.21.221/Exchange/12000/cinovainformaci>;

4) інформування митниць Держмитслужби щодо цін на деякі види товарів. Держмитслужбою забезпечено розроблення:

наказу Держмитслужби від 30.12.2020 № 607 «Про затвердження форм звітності та Рекомендацій щодо їх заповнення за напрямом контролю митної вартості»;

проекту наказу Держмитслужби «Про затвердження Методичних рекомендацій щодо роботи посадових осіб митних органів з аналізу, виявлення та оцінки ризиків при здійсненні контролю за правильністю визначення митної вартості товарів, які переміщуються через митний кордон».

Держмитслужба брала участь у запровадженні системної взаємодії підрозділу цінової інформації Держмитслужби з профільними структурними підрозділами Мінфіну і ДПС. Так, листом Держмитслужби від 16.03.2020 № 08-1/15-02/5.1/2853 було погоджено проект наказу Міністерства фінансів України «Про затвердження Порядку взаємодії інформаційних систем Державної податкової служби України та Державної митної служби України щодо обміну інформацією, необхідною для адміністрування податків, зборів та обов'язкових платежів, здійснення контрольних процедур щодо дотримання податкового та митного законодавства».

Організація роботи Держмитслужби з питань протидії контрабанді та порушенням митних правил

Держмитслужбою до Міністерства фінансів України направлено проект Закону України «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо криміналізації незаконного переміщення товарів та підвищення інституційної спроможності митниці» (листи від 26.02.2020 № 08-5/20-02/5.1/2456, від 11.06.2020 № 08-1/20-02/5.1/6151). Цим законопроектом передбачено, зокрема, надання митним органам права проводити ОРД та проводити досудове розслідування у справах про контрабанду.

Питання створення підрозділів, уповноважених на здійснення ОРД, а також розроблення інструкцій, визначення способів та методів взаємодії між слідчими, правоохоронними та іншими структурними підрозділами митниці буде вирішено після прийняття відповідного Закону.

На підставі наказів Держмитслужби від 24.12.2019 № 68 «Про проведення заходів у зонах діяльності митниць Держмитслужби у 2020 році» та від 24.02.2020 № 67 «Про проведення заходів у зонах діяльності митниць Держмитслужби у 2020 році» упродовж року на підставі відповідних планів-завдань здійснювались виїзди мобільних груп із числа посадових осіб Держмитслужби до зони діяльності митниць для проведення посиленних заходів щодо протидії митним правопорушенням та контрабанди.

У результаті вжитих заходів упродовж 2020 року митними органами виявлено 14 147 порушень митних правил на суму 2,56 млрд грн (вартісний показник на 15 відс. більше, ніж показник 2019 року).

Реально вилучено предметів порушення митних правил на суму 970 млн грн, що порівняно з 2019 роком більше майже на 48 відсотків. Зокрема, вилучено:

промислових товарів на суму 663 млн грн (на 62,5 відс. більше, ніж у 2019 році);

продовольчих товарів на суму 135 млн грн;

валюти на суму 87,3 млн грн (вдвічі більше, ніж у 2019 році);

транспортних засобів на суму 83 млн грн (на 59 відс. більше, ніж у 2019 році).

Відсоток справ, заведених у зв'язку з незаконним переміщенням товарів, а також у зв'язку з ухиленням від сплати митних платежів (правопорушення, передбачені статтями 472, 482, 483, 485 Кодексу), становить 36 відс. від загальної кількості справ (у 2019 році цей показник становив 20 відс. від загальної кількості складених протоколів).

Безпосередньо митними органами розглянуто 3 998 справ про порушення митних правил, накладено штрафів на суму 178,4 млн гривень.

На розгляд до суду передано 10 917 справ про порушення митних правил на суму майже 2,4 млрд гривень. Кількість переданих справ порівняно з 2019 роком збільшилась майже на 30 відсотків.

За результатами розгляду справ судами накладено стягнень (конфіскація товарів та штрафи) на суму майже 1,21 млрд грн, що на 34 відс. більше за показник 2019 року.

З метою покращення взаємодії з правоохоронними органами України та проведення заходів з протидії транскордонній злочинності упродовж 2020 року митними органами затверджувались спільні плани взаємодії.

Митними органами здійснено 1148 спільних заходів з такими правоохоронними органами України:

з МВС України – 56 спільних заходів, у результаті проведення яких заведено 32 справи про порушення митних правил, вартість предметів правопорушення складає 1 006 520 грн;

з СБ України – 164 спільних заходів, у результаті проведення яких заведено 95 справ про порушення митних правил, вартість предметів правопорушення складає 21 149 849 грн;

з Держприкордонслужбою – 907 спільних заходів, у результаті проведення яких заведено 73 справи про порушення митних правил, вартість предметів правопорушення складає 3 908 245 грн;

із слідчими підрозділами ДФС – 19 спільних заходів, у результаті проведення яких заведено 20 справ про порушення митних правил, вартість предметів правопорушення складає 89 670 гривень.

Упродовж 2020 року митними органами виявлено 771 факт незаконного переміщення через митний кордон України наркотичних засобів, психотропних речовин і прекурсорів.

З метою встановлення джерел і каналів переміщення наркотичних засобів та осіб, які беруть у цьому участь, митні органи залучались до проведення оперативними підрозділами правоохоронних органів 35 контрольованих постановок наркотичних засобів, психотропних речовин та прекурсорів.

Митними органами до правоохоронних органів України направлено 443 повідомлення про протиправні діяння, що містять ознаки злочинів, передбачених Кримінальним кодексом України, з них:

214 повідомлень – за статтею 305 КК України;

229 повідомлень – за статтями 307, 309 КК України.

Митними органами виявлено:

наркотичні засоби: 490,4 кг, 57163 таблеток, 380 капсул, 232 ампули;

психотропні речовини: 776 кг, 86 л, 23411 таблеток, 6 660 капсул, 124 ампули;

прекурсори: 10124,8 кг, 410 л, 176255 таблеток, 76 капсул.

Упродовж 2020 року митними органами виявлено 424 факти незаконного переміщення через митний кордон України зброї, боєприпасів, вибухових речовин, спецзасобів.

Митними органами до правоохоронних органів України направлено 239 повідомлень про протиправні діяння, що містять ознаки злочинів, передбачених КК України.

Митними органами виявлено:

295 одиниць холодної зброї, 7702 шт.набоїв, 520 одиниць товарів військового призначення, 80 одиниць спеціальних засобів, 19 одиниць частин до зброї, 28 одиниць травматичної зброї, 11 одиниць гладкоствольної зброї, 7 одиниць вогнепальної зброї, 0,908 кг вибухових речовин, 1200 одиниць складових частин набоїв (кулі, гільзи).

Розроблено наказ Держмитслужби від 11.02.2020 № 50 «Про затвердження Порядку опрацювання доручень на проведення огляду(переогляду) товарів, транспортних засобів комерційного призначення», а також наказ Держмитслужби від 15.04.2020 № 135 «Про затвердження Методичних рекомендацій щодо заповнення модуля «Проведення в справах про ПМП» та Порядку внесення інформації до модуля «Проведення в справах про ПМП» АСМО «Інспектор».

Митні органи брали участь у проведенні міжнародної операції «Pangea XIII», яка спрямована на виявлення небезпечних, фальсифікованих і контрафактних медикаментів, що нелегально реалізуються з використанням мережі інтернет. Також у 2020 році митними органами взято участь: в операції «ОПІОН II» з протидії незаконному переміщенню зброї та боєприпасів, до якої також були залучені правоохоронні органи Молдови, України, Румунії та міжнародні агенції EUBAM, FRONTEx, EUROPOL, SELEC; у спільному заході «CARRIER», що був спрямований на вжиття заходів з протидії незаконному обігу товарів на кордоні між Молдовою та Україною; в операції «SEE JAD», яка була проведена з метою покращення співпраці у протидії незаконному обігу вогнепальної зброї, наркотиків, боротьбі з нелегальною

міграцією між країнами регіону Західних Балкан, Молдови, України, держав-членів ЄС та міжнародних організацій.

Здійснювались заходи щодо виконання вимог постанови Кабінету Міністрів України від 02 жовтня 2019 року № 861 «Про реалізацію експериментального проекту з організації централізованого надсилання правоохоронними органами в електронному вигляді доручень на проведення огляду (переогляду) товарів, транспортних засобів комерційного призначення» (із змінами). З метою попередження та припинення порушень митного законодавства підрозділами Держмитслужби здійснюються відслідковування та обмін упереджувальною (спонтанною) інформацією з Європейським бюро по боротьбі з шахрайством (OLAF), митними адміністраціями іноземних держав про факти переміщення авіаційним, автомобільним та морськими видами транспорту підакцизних товарів, зокрема тютюнових виробів, щодо яких є обґрунтовані підстави вважати, що вони переміщуються з порушення законодавства. Активною є співпраця у цьому напрямі з митними органами держав-членів ЄС, а також Держави Ізраїль та Туреччини, де спостерігаються найбільші товаропотоки.

Одним із ефективних методів протидії митним правопорушенням на сьогодні є співпраця та обмін інформацією з компетентними органами іноземних держав у рамках взаємної адміністративної допомоги, яка забезпечує попередження і виявлення незаконних експортно-імпортних операцій.

За результатами міжнародної взаємодії у 2020 році заведено 672 справи про порушення митних правил на суму понад 1 051,6 млн гривень. Крім того, у ході міжнародної співпраці встановлено несплату 23,03 млн грн обов'язкових митних платежів.

Організація роботи Держмитслужби з питань організації митного аудиту

Митним органам надано методологічні роз'яснення щодо повноважень на проведення перевірок підприємств за їх місцезнаходженням, порядку взаємодії при формуванні та прийнятті податкових повідомлень-рішень за результатами перевірок, отримання доступу до інформаційних систем Держмитслужби (АСМО «Інспектор» та ЄАІС), формування електронного архіву актів перевірок на центральному рівні (листи Держмитслужби від 20.01.2020 №3/19-01/7/828, від 30.01.2020 №08-3/19-01/7/1477 та від 04.02.2020 №3/19-01/7/1820).

Розроблено форми звітності про результати роботи підрозділів митного аудиту та Методичні рекомендації щодо їх заповнення, які затверджено наказом Держмитслужби від 16.01.2020 № 19, з метою проведення аналізу ефективності роботи підрозділів митного аудиту митниць Держмитслужби.

Наказом Держмитслужби від 22.09.2020 № 402 доведено до митних органів Методологічні рекомендації щодо порядку організації взаємодії між структурними підрозділами митних органів та митними органами під час організації, проведення та реалізації матеріалів документальних перевірок дотримання вимог законодавства України з питань митної справи.

Упродовж 2020 року розроблено:

Методичні рекомендації щодо перевірки правильності класифікації товарів під час доперевірочного аналізу, проведення документальних перевірок дотримання вимог законодавства України з питань митно справи та документування їх результатів, які затверджені наказом Держмитслужби від 31.03.2020 № 113. Зазначені рекомендації підготовлені з урахуванням найкращих світових практик, на основі рекомендацій Європейського союзу, Всесвітньої митної організації й керівництв з митного аудиту (PSA Guidelines);

технічне завдання та бізнес вимоги до ІТ системи пост-митного аудиту, яка виключає рейтингову систему ризиків для відбору підприємств до перевірки, систему супроводження проведення перевірок, систему звітності та обміну інформацією з АСАУР;

алгоритми відбору підприємств до проведення документальних планових перевірок дотримання вимог законодавства України з питань митної справи відповідно до підстав, що затверджені наказом Міністерства фінансів України від 17.08.2020 № 509. Зазначені алгоритми використовуються при підготовці переліку підприємств для планування митницями документальних планових виїзних перевірок на відповідний квартал. На сьогодні Держмитслужбою підписано контракт із зовнішніми виконавцями щодо розробки програмного забезпечення для митного аудиту (кошти залучено за допомогою міжнародних донорів у рамках програми EU4PFM);

Методичні рекомендації щодо перевірки правильності визначення митної вартості товарів під час доперевірочного аналізу, проведення документальних перевірок дотримання вимог законодавства України з питань митної справи та документування їх результатів (наказ Держмитслужби від 22.09.2020 № 403);

Методичні рекомендації щодо перевірки обґрунтованості та законності надання (отримання) пільг і звільнення від оподаткування під час доперевірочного аналізу, проведення документальних перевірок дотримання вимог законодавства України з питань митної справи та документування їх результатів (лист Держмитслужби від 30.12.2020 № 08-1/19-01/7/17968).

Проведено роботу щодо приведення у відповідність до чинного законодавства підзаконних нормативно-правових актів, що стосуються діяльності підрозділів митного аудиту Держмитслужби. Зокрема, наказом Міністерства фінансів України від 17.08.2020 № 509 затверджено Порядок планування митними органами документальних виїзних перевірок та наказом Міністерства фінансів України від 18.06.2020 № 307 внесені зміни до наказу Міністерства фінансів України від 25.11.2015 № 1088 «Про затвердження Порядку проведення митними органами зустрічних звірок під час здійснення документальних виїзних перевірок дотримання законодавства України з питань державної митної справи».

Державною митною службою України спільно з Міністерством фінансів України та Комітетом з питань фінансів, податкової та митної політики Верховної Ради України упродовж I кварталу 2020 року проведено роботу з підготовки законопроекту про внесення змін до Кодексу щодо удосконалення

процесів здійснення митного контролю шляхом проведення документальних перевірок дотримання вимог законодавства України з питань митної справи.

У лютому 2020 року на базі Комітету з питань фінансів, податкової та митної політики Верховної Ради України у складі представників Комітету, Міністерства фінансів України, Держмитслужби та бізнес-середовища проведено обговорення відповідного законопроекту. Під час зустрічі напрацьовано спільну позицію.

Листами Держмитслужби до Комітету з питань митної справи Громадської ради при Міністерстві фінансів України від 07.05.2020 №19/19-01/14/35 та від 17.09.2020 № 08-19/19-01/5.1/11811 доведені питання необхідності внесення змін до Кодексу з питань, які стосуються митного аудиту як форми митного контролю.

Організація роботи Держмитслужби з питань таргетингу та профілювання митних ризиків

Законом України від 14 січня 2020 року № 440-IX «Про внесення змін до Митного кодексу України та деяких інших законодавчих актів України у зв'язку з проведенням адміністративної реформи» внесено зміни до статті 320 Кодексу щодо обов'язковості виконання посадовими особами митних органів форм та обсягів митного контролю, обраних автоматизованою системою управління ризиками.

У зв'язку із внесенням змін до Кодексу (Закон України від 14 січня 2020 року № 440-IX) та розробкою нового модуля АСУР підготовлено проект наказу Міністерства фінансів України «Про внесення змін до Порядку здійснення аналізу та оцінки ризиків, розроблення та реалізації заходів з управління ризиками для визначення форм та обсягів митного контролю». Зазначений проект було погоджено Держмитслужбою (лист Держмитслужби від 30.11.2020 № 08-1/24-04/5.1/16077).

Крім цього, розроблено або оновлено:

Порядок роботи з модулем «Попередні ВМД» АСМО «Інспектор» (наказ Держмитслужби від 11.02.2020 № 49);

Порядок опрацювання доручень на проведення огляду (переогляду) товарів, транспортних засобів комерційного призначення (наказ Держмитслужби від 11.02.2020 № 50);

Порядок швидкого реагування на випадок кризових ситуацій (наказ Держмитслужби від 27.03.2020 № 111);

склад Експертної комісії із застосування системи управління ризиками (наказ Держмитслужби від 29.10.2020 № 490);

наказ Держмитслужби від 10.11.2020 № 512 «Про виконання Плану заходів з реалізації Стратегії розвитку системи управління ризиками у сфері митного контролю на період до 2022 року».

Упродовж 2020 року Держмитслужба здійснювала вибіркового моніторинг виконання митних формальностей за результатами застосування системи управління ризиками, у т. ч. із використанням системи відеоспостереження.

За результатами проведеної аналітичної роботи були встановлені факти порушень з боку посадових осіб окремих митних органів, які здійснювали митний контроль, оформлення та пропуск транспортних засобів через митний кордон України.

З метою координації діяльності митниць за напрямом управління ризиками, зокрема щодо виконання митних формальностей, Держмитслужбою упродовж 2020 року ініційовано проведення трьох селекторних нарад з керівниками митних органів та підрозділів митного оформлення, на яких наголошувалось на необхідності якісно та ґрунтовно відпрацьовувати митні формальності, що визначені за результатами застосування АСУР. При цьому на таких нарадах розглядались конкретні приклади та проблемні питання, пов'язані як з відпрацюванням митних формальностей, так і фіксацією їх результатів в інформаційних системах митних органів.

Крім цього, було проведено інвентаризацію віддаленого доступу до пунктів пропуску автомобільного сполучення та митних складів та забезпечено практично стовідсотковий доступ до систем віддаленого відеоспостереження.

На сьогодні до Держмитслужби виводиться потокове відео з 68 пунктів пропуску для автомобільного сполучення (604 камери відеоспостереження), що розташовані у зоні діяльності митниць Держмитслужби, з можливістю віддаленого доступу до архівних записів з цих камер з приміщення Держмитслужби.

Також з приміщення Держмитслужби наявна можливість перегляду відео з 825 СТЗ, МЛС, місць доставки, зон митного контролю (3675 камер відеоспостереження), що розташовані у зоні діяльності митних органів.

Упродовж звітнього періоду було проведено 6 засідань Експертної комісії із застосування системи управління ризиками.

За результатами цих засідань було:

введено в дію СУА «Критерії для автоматизованої оцінки суб'єктів зовнішньоекономічної діяльності»;

оновлено Реєстр ризиків;

оновлено Перелік індикаторів ризику, які можуть використовуватись посадовими особами митних органів для обрання форм та обсягів митного контролю на підставі результатів застосування системи управління ризиками;

внесено зміни до 24 профілів ризику;

схвалено рішення щодо припинення дії 2 ПР;

схвалено рішення щодо введення в дію 11 нових профілів ризику.

В установленому порядку через модуль «Конструктор профілів ризику» АСМО «Інспектор» вносилися доповнення до профілів ризику «Заходи оперативного реагування» (внесено 38 доповнень, 9 з них скасовано) та «Заходи оперативного реагування у пунктах пропуску» (внесено 15 доповнень, 4 з них скасовано) через модуль «Конструктор профілів ризику» АСМО «Інспектор».

На постійній основі здійснюється наповнення рамкових профілів ризику АСУР актуальною інформацією.